

DEO AD SPIRANTE

Collegij Ethici

DISPUTATIO IX.

D C

MODESTIA ET MAGNANIMITATE,

In Regia Universitate CHISTINea Aboënsia

P R E S I D E

Consultissimo ac Praclarissimo VIRO.

M. MICHAEL O. WEXIONIO
Juris Pol: ac Hist. Profess: Ordin: celeberrimo, Præce-
ptore, fautorae Mecenate jugiter ac perpetuo colendo.

R E S P O N D E N T E
JACOBO JOHAN. WALSTENIO.

Disputationis tribulo submissa ad Diem 15, April:
Anni currentis 1649.

Spernere mundum, Spernere nullum, Spernere se,
Spernere se sperni, quatvor ista beat.

A B O E,

Imprimebat Petrus Wald Acad. Typogr. Anno 1649.

* * * * *
* * * * *
**VIRIS Reverendis, Strenuo, Praestantissimi & Humanissimi,
Patri, Fautoribus, Fratribus & Amicis.**

Dn... Christierno Ch. Pastor in
Bichela dignissimo, fautori co-
lendissimo.

Dn... Michaëli J. Equitum ma-
gistro strenuo, Affini hono-
rando.

Dn... Arvido Rothovio, Con-
cionatori Castrensi per industrio,
Affini amicissimo.

Dn... Johanni P. Pastor in Lois-
mi Joceli fidelissimo, Patri Cha-
rissimo.

Dn... Petro J. Walstenio, U.D.
Ministro in Loimi Jo: Perrigili,
Fratri gr.

Dn... Erico Henrici, Prefecto
Gen. Dn. Arvidi Wittens-
berg; in Westkast fidelis, amico
per dilecto.

Beneficiorum in me vestrorum, tantus cumulus est, ut quoties eorum recordor (re-
cordor autem saepissime) totius rubore suffundor, quod eorum nullam partem re-
d-hostiro valuerim, quamvis valde voluerim. Tibi Pater Charissime, quantum
debetis bene scio; qui solvam, nescio; Non solum vitam mihi dedisti, sed etiam vietum
& amictum indies larga manu donas, studiaq; mea ita promoves. In tuo etiam, militia
decus eximium, Affinis eternum colende, re me esse meritissime libentissime confeceor,
immo tanto cui solvendo non sum. Et tu Reverendus Pastor, multis me beneficiis obstrin-
xisti, nec cassas iis indies plura adiicere. Vobis quoq; Frater, Affinis & amice perpetua
colendi, me obligatissimum debendiq; reum agnoscere & si nollem debarem. Magna
sanè nomina qua expungere mea non est opis. An igitur ingratus vivam moriarq; ?
No... Officiperd nomen, velut Scopulum, evitare haecenam summa ope conatus sum,
& deinceps donec vixero, annitar, utq; aliquis me modo effugisse, gratitudinisq; vel hac
estate aliquale monumentum apparcat, hic discursus sub nominibus vestris apparet, quem
gratum & nonnullo apud vos loco esse, & intellexero; alacrius hoc Musarum stadium
curram, alacriorq; vobis fautoribus decurram. Benignis igitur accipite manibus ocu-
lis aspice, hunc Excellentissimi Viri (Non enim à Juvene tam politum) fecutum, quem
vobis vel pignoris vel interiusi loco porrigo, à vobis diem tanquā benignis creditoribus
poscens, ut sortem aliquando (si modo possibile) vel minimam eius partem solvere
queam. Vos verò conservatam in me benignitatem continuare, vobisq; favore & amo-
re me ornare pergit, qui sum ergo; donec in vivis ero

Vobis devoissimus se gratissimus.
J. Walstenius Respondens.

COLLEGII ETHICI
DISPUTATIO NONA

De
MODESTIA ET MAGNA-
NIMITATE

Respondente JACOBO JOHANNIS VVALSTENIO,

THEISIS I.

DE Virtutibus Ethicis Septimum Præceptum
spectantibus Proximâ Disputatione astum fuit; Se-
quuntur nunc quæ Octavum in Decalogo mandatum
respiiciunt. Ubi non tantummodo Falsum testi-
monium contra proximum loqui prohibemur; Ve-
rū etiam nostro nos ipsos pede ac modulo, ut dicitur, metiri
nihilq; præ posterè de nobis ipsis sentire, judicare aut
professe jubemur. Unde virtus Ethica, quæ Modestia
appellatur, Succrescit.

2. MODESTIA, à modo seu moderatione latinis
denominationem habet. Juxta illud Horat.

Omnibus in rebus modus est pulcherrima virtus.

Apud Græcos ut & Svecos proprio nomine destitutus. Estq; vox am-
bigua; Aut enim 1. Generaliter pro continentia &
quavis cupiditatum moderatione sumitur; Ut Ciceronis
Lib. 3. ad Heren: Aut 2. pro èrvæcia & bona coordi-
natione; Ut eidem, Cice: lib. 1. Offic. Aut 3. Specialius
pro temperantia; Ut Cic. Lib. 3. Tuic: quast. accipit.

*Aut aeterni; 4. ex virtute honorum cupientem moderantur;
et Quæ hujus est loci. Alias legitimum honoris studium
dici potest: Sicut Græcis negotiis in eis, quod omnia et
de Philosoribus etiam dici posse videtur; 5. Quantam utraq; haec
voce tam in malam quam in bonam partem accipi solet.*

3. *Et verò MODESTIA, prout hic sumitur,
Virtus mediocritatem servare docens, in minoribus honoribus
appetendis, fruendis vel fugiendis. Ubi 2plex vicissim hu-
jus virtutis actus innuitur, appetere aut fugere honores;
Et Objectum 2plex, Internum ipse honorum appetitus;
Et Externum, mediocres scilicet honores.*

4. *Mox igitur hic in initio queritur 1. An honores
appetere lieeat? Resp. Affirm: Quatenus scilicet honor
est virtutis præmium viro bono à congruente ejusdem
judice collatum, ut virtus ejus resulgeat, cæteriq; hujus exem-
plio ad virtutem excitentur. Premium virtutis dicitur
Honor; non quod propter solum honorem illa colenda
sit; vel quod tam lubrica & inconstanti re metienda;
Sed quod inter bona externa, nihil honore majus aut sublimius
inveniatur, quo homines virtutem remunerari queant.*

5. *Sed obiecti tamen multa possunt, quæ honores
minime expetendos, imo ne oblatos quidem acceptan-
dos svadere videntur., 1. Rei ipsius inconstantia & muta-
bilitas, quippe cum honor ex alterius arbitrio dependeat. Neq;
enim quisquam honorari potest, nisi alius sit qui ipsum
honoret. 2. Exempla pristorum Philosophorum; Ut po-
te Diogenis Cynici & similius. Qui nec honorem nec
aliud quippiam ab *Alexandro M.* petere aut expectare
dignatus est. Et 3. vel maximè monita & exempla
Scripturae; Ut pote illud *Syracida* 3. v. 19. In mansueta
tua opera tua perfice &c. Quod etiam Sancti factio-
nibus probarunt. Quemadmodum *Salvator* ipse cum
turba*

tulba voluit ipsi honorem conferre secundum regiam digni-
tatem evehere, secessit; neq; ejusmodi honores acces-
ptare sustinuit.

6. Verum respond. 1. In genere distingvendo inter-
verum honorem, qui ex virtute fluit; Item eandem p-
petuò comitatur non secus atq; corpus umbra; Et
fucatum, rancum & fundamento carentem: Is licet & ho-
nestè expetitur, hic verò non item. Conf. fasci. quæst:
Eth. Sect. 1. memb. 2. q. 7. & Ergast. virtutum Theor: 45. 2.
Disting: iuter oppositū ordinatum, qui per legitima media
sese exerit; nimis ne quis immeritos & sibi minimè
congruentes honores appetat: Et Inordinatum, quo,
nullā habitā meritorum ratione, alijs preferri & hono-
rari, (Quod plus quam nimium frequens,) desiderat. Hic vi-
tiosus & noxius; Ille hædquaquam damnandus.
Add. Fascicul. quæst. Eth. Sect. 2. memb. 7. q. 8.

7. In Specie autem respond. ad argumentum pris-
mum, distingvendo inter honorem internum & fundamenta-
lem seu meriti, uti vocatur, sup. cit. q. 7. & honorem exter-
num, signi seu consequentem. Hic mutabilis est ex alio-
rum eundem exhibentium nutu dependet & non semper
ex merito confertur; Ille verò constans est, & à
fundamento suo nunquam avellitur. Quemadmo-
dum enim Philosophus ille, Cuidam se convitis & ignominia one-
stanti pulchre non minus quam cordate dixit; Etiam si tu me contemnas,
ego tamen non contemnor. Ita etiam homo virtute prestans in se
honoratus est & honorem habet; etiam si nemo mortalium eundem
externè honoret. Praterea nec omne quod mutabile
& inconstans est, mox fugiendum & abiiciendum.
Multa etenim donorum DEi, ut potè Sanitas, pulchritudo
avitia &c. Fluxa sunt, caduca sunt, momentanea sunt.

Eadem tamen moderate expetere, ijsdemq; licite frui
sine vitio possumus, ut supra probatum.

8. Veterum Philosophorum exempla, quod concer-
nit, Neq; omnium eadem de honore fuit opinio. Quin
& illi ipsi qui honorem maximè aversari videri volue-
runt, eundem fugiendo, laudem & honorem auecupati
sunt. Ne quis enim non merito aversabitur istam, Diogenis arrogantiam,
qui tanto Regis assurgere quidem dignatus. Ut se majori quam i-
psum honore dignum ostenderet? Non itaq; tam re-
spiciendum quid ab antiquis istis factum sit, quam quid
fieri debuerit. Huc facit etiam, Testimonium Poëta, de
moribus antiquis.

Credebant hoc grande nefas & morte piandum.

Si Juvenis vetulo non assurrexerit. &c.

9. Ad 3tium Respond. log. Scripturam de præpostera-
vanorum honorum cupiditate & ambitione: Quo fa-
ciunt distinctiones Supra allatae. Exemplis verò exeme-
pla opponimus; Samuelis, Davidis, Salomonis aliorumq;
piorum Regum & Herorum, qui summos etiam honores
legitimā adire viā non detrectarunt. Salvator autem
CHRISTus ideò honorem & regnum mundanum asper-
natus, quia regnum istius non fuit de hoc mundo.
Quod si fuisset, minimè abnuisset. Imo honorem & titulum
regis (Sed alio sensu) coram Pilato minimè reiecit. Joh. 18. 1. 34. & seq.

10. Nos igitur honorem tanquam 1. 4to Precepto ab
ipso DEO mandatum alijsq; scripture locis inculcatum
& injunctum, Syrach. 3. &c. 2. Virtutū calear; Et 3.
Bonī ordinū in repub; vinculum minimè negligendum;
Sed ad eundem euilibet in suā vocatione, debitā tamen
cum modestiā, anhelandum putamus'. Ne cum Anabapti-
sis & eius furfuris hominibus, omnes aequales, omnes inglorii esse affe-
stemus.

ii. Sed

ii. Sed dum nec de honoribus agitur, Quantum etiam inter se solet, de Academicis. An ergo illi admittendi conferendi & acceptandi? Hic iterum Phanatici homines cum Carolostadio insurgunt; Omnes Academicos honores, Magisterij, Doctoratus, Baccalaureatus & similes titulos planè damnandos & reiciendos esse clamitantes⁺. 1. Omnes, inquit in CHRISTO fratres sumus Ergo nullus ejusmodi gradibus vel honoribus locus relinquendus erit. 2. Tituli & gradus consimiles vel ab Ethniciis, vel à Pontificijs introducti. E. non sunt inter Christianos, & verè orthodoxos, frequentandi. Et 3, quod maximum est; ipse SALVATOR prohibuit; Ne sui Discipuli, R A B B I aut Magistros se salutari permitterent, Matth. 25. v. 8.

12. Hisce tamen nihil obstantibus laudabilitè receptam & frequentatam consuetudinem, non modò in nostrâ Patriâ, verùm etiam in alijs orthodoxis regionibus, defendere conabimur.. Ad ratiunculas igitur objectas, sic respond: in primâ nullam esse consequentiam; Sumus omnes iu CHRISTO Fratres⁺; Ergo nulli erunt honorum gradus⁺. Nihil enim vel à naturâ, vel à lege divinitatis magis alienum excogiteri potest, quam honorum, imperii & fortunarum exequatio, ut rectè loquitur Bodinus de Rep: lib: 6. c. 4. Nam & ipse CHRISTUS, alios Evangelistas, alios Apostolos, alios Doctores constituit. Eph. 4. v. 11. 1. Cor. 12. v. 28. Nihil obstante quod omnes fratres simus⁺.

13. In 2dâ etiam eadem ASYLLOGISTIA deprehenditur.. Non enim tam intuendum quis aliquid introducerit & usurpaverit, quam quid sit, quos usus ac utilitatem habeat; Et quo jure frequentari possit. Alias enim plurimæ artes, alias vitæ commode degendæ subsidia relinquenda & abiicienda essent.

14. *Tertium argumentum* prius probatis habere videatur.. Nihilominus tamen & ad hoc ex supra alias facile responderi potest. Nam etiam Salvatorem CHRISTUM non de quibusvis honoribus ac titulis loqui, sed de illis qui ex interā ambitione & præpostorē affectantur.. Responsionem hanc divinatoriam non esse, arguunt præcedentis in eodem capite 23. Matth. v. 5. 6. & 7. diligenter (Pharisai s. fastuosi) Phylacterias magnificant sumbris palliorum sudorum, amantq; primos ascubitus in ecclesiis & primo Sedere loco in consiliis. Non id agunt ut digni sint primis sedibus & deinde legitimè vocentur, sed ipsi superciliosè affectant se sedq; obtrudunt. Ita Rabbis Magistros vocari prohibet CHRISTUS, confirmant itidem sequentia; versu n. 9. Patrem vocari vetat: quod tamen simpliciter vetitum non esse, vel quartum Decalogi Præceptum evincit. Fallit itaq; argumentum cum ea que comparate dicuntur, simpliciter accipit. Praterquam quod fallacia etiam compositionis & divisionis deprehenditur: Quatenus conjungenda disjunguntur.. Et textus mutilate (ut solet spiritus mendacij) citatur.. Quod siigitur plene conferatur, assertioni nostra nihil adversabitur.

15. Non incommodè, aut injuria hic etiam 3. quægitur.. An quā bonorem suum ipsem et honestè afferere & proprias laudes interdum sine vito allegare possit? Quod quis dem initio simpliciter negandum videtur.. Cum non tantum Sapiens Ethnicus, Cato, pulchrè dixerit.

Nec te collaudes nec te culpaveris ipse.

Hoc faciunt stulti quos gloria vexat inanis. Unde & tritum Proverbiū receptum est; *Propria laus in ore sorbet.* Verum etiam 2. Sacra Pagina proprias laudes & gloriam inhibet, Jerem. 9. v. 3. 1. Cor. 4. & p̄fissim. Et 3.

Et 3. deniq*u* Salvator ipse suam se gloriam non querere
discretè profitetur... Joh. 8. v. 50.

16. Quæ quanquam omnia sint verissima; certo
tamen respectu aliquem etiam seipsum, honestè laudare
posse, haud absurdum videtur: 1. Ut non seipsum prima-
riò laudet, at saltem consequenter; Ante omnia verò coe-
lestis Pater glorificetur, cum luce nostra lucet hominibus &c. h. s.
s. v. 16. 2. Si quis non jactandi, sed columnia refellende anti-
mo, suam innocentiam partetq; officij ritè gestas attin-
get. Quod & ipse Salvator multoties fecerat. Quin
etiam ad excitandam gratitudinem, simile virtutis studium in
alijs, vel etià aliorum in nos beneficentiam exagerando,
Quæ proprias laudes involvunt, nonnunquam etiam
adferre, absonum non videtur. Exempla non tantum
in ipso CHRISto, verùm etiam in Salomon. Eccles. & 2.
capitibus, ubi se omnium Regum sapientissimum proficitur.
Et Paulo Apostolo, 2. Cor. II. &c.

17. Superiora igitur arguments, de intempestivis laudio-
bus proprijs in Th. 15. Hæc autem in Th. 16, proximâ, de
tempesiva modestia et prudenti earundem allegatione sunt
intelligenda. Quæ circumstantiae si rite observatae
fuerint, vitium & invidiam facile evitabunt.

18. Patet itaq; ex jam allatis non omnium hono-
rum ac laudum contemptum probandum aut laudans-
dum. Ut autem clarius elucescat, quomodo circa
honoris appetitum mediocritas commode servari pos-
sit: Duo potissimum probè notanda; Prius ne ex alijs rebus
vel actionibus, honorem aut laudem expectemus ac recipiamus,
quām ex ijs que revera honorabiles & laude digna sunt; Ut potè
ex ipsa virtute, rep. bene administrata, vel alijs bello aut pace rebene gestâ
bonarum artium audiis, vel similibus honestis & praelaris actionibus que
laudem iure merentur. Posterior in modo consilis, ne illegitimâ via
vel ex alijs rebus possit, ut laudem &c. laudes

*laudes venemur aut honores ambiamus videlicet, ne traudi-
bus, dolo malo, largitionibus, aliorum detractione,
laudem & honorem nobis fœnerari conemur, quod sub-
dolorum est, nedum violentia & crudelitate, quod Tyrano-
rum est, metum alijs incutiendo, honoris arcem in-
vadere, tentemus³. Neq; etiam de adeptis honoribus ni-
mum nobis placeamus, exultemus aliosq; contemnamus⁴.*

39. Duo proinde & hic vitiis utrinq; opposita esse
constat: Alterum in excessu quod Ambitio dicitur; Alter-
um in defectu, quod proprio nomine carens, nimia animi
demissio & nimius honorum contemptus appellari
potest.

20. Ambitio est vitium modestiae in excessu oppositum, quo
quis vel maiores ambit honores quam aut sua virtus exigit, aut
æquitas vel præsens temporum conditio permittit; Vel meritos
licet sibiq; haud in congruos honores, nimis tamen cu-
pidè ac immodestè persequitur.. Huic affines sunt
presumptio, quâ ea quæ non insunt, vel etiam majora
quam revera insunt, nobis vendicamus⁵; quæ ambitionem
gignit; Atq; superbia, quâ alios alto supercilio des-
spicimus, quæ ex ambitione nascitur.

21. Nimia animi demissio, seu nimius honorum con-
temptus est vitium Modestiae in defectu oppositum, quo omnes
honorum cupiditatem abicimus, imò ne debitos quidem
ambimus⁶: Ulro autem oblatis vel planè repudiamus
vel ægrè admittimus, indiligenter gerimus, & nullæ
prosper curâ custodimus⁷.

22. Quæri hic poterit. 5. Utrum istorum vitiorum
turpius atq; nocentius sit? R. Quanquam omne vitium
turpe ac nocivum esse, extra dubium sit; Ideoq; &
hæcce ambo: Ambitionem tamen, honorum contemptu ac
demissione deteriorem, turpiorem q; esse, ideoq; magis vitian-
dam

duum in illo et ratomibus conciliari potest. 1. *Vitium quod*
Diabolo similiores reddit illud est tetrius atq; nocentius; Sed
Ambitio homines Diabolo similiores reddit. E. Major est cla-
ra, Minor probatur, Diabolus n. Spiritus superbus est;
& propter superbiam è cœlo perturbatus creditur, nun-
quam autem demissione & honoris contemptu peccasse
legitur. 2. *Vitium quò est frequentius eò magis fugien-
dum;* Sed ambitio atq; superbia, demissione & contemptu ho-
norum est frequentior. E. magis est fugienda: è vñy. Cov.
3. *Illud vitium quod magis publicæ utilitati & reipub: officiis*
plus fugiendum & ab illo magis declinandum; Sed Ambitio
magis &c. E. Major est manifesta.

23. Contra min: si regeratur; Honorum contemptus
& animi demissionem, magis nocere reipub: Cum per eam us-
nà cum honoribus munia etiam publica negligantur,
atq; sic salus reipub: detrimentum sentiat. Resp: Nō
sequitur, & si unus vel alter demissione animi à publis
cisis n: unijs retardetur; Longè plures tamen invenien-
tur, qui sponte tete obtrudent. Damnosius autem longè
est, si ambitiosi licet inepti, admittantur, quam si demissi aliquos
posthabeantur; Alij tamen non minus idonei substitu-
antur. Hinc 3. firmissimè concluditur; Illud vitium
quod plures habet in Sacris prohibitiones & comminationes; &
cui Deus ipse peculiariter resistere dicitur; est turpis, pericu-
losius & damnosius eo de quo talia non inveniuntur. Sed em-
bitio atq; superbia plures habent in Sacris prohibi-
tiones, Psalm. 113. & Psalm. 131. Proverb. 16. & 29. Syr.
3. Matth. 11. & 10. 1. Pet. 5. &c. quæ in Sacris vide-
antur.

24. Hæcce de Modestia, hæc vice posita sufficiant,
arne enim honores in repub: debeant esse aequales? Qui &
quales conferendi? Ad politicam pertinet discutere.

sicuti etiam, an quis proprii cognitorum et amicorum
famam gravandus aut honore privandus? Questio iuridico-
politica est. Unde hasce cum similibus suo foro re-
servamus. Et ad Magnanimitatis considerationem re-
cta nos conferimus.

25. Hie primitus querri solet. An Magnanimitas sit
virtus. Negativam tuentes, tali discursu iniurgere pos-
sunt: Nulla virtus Ethica alijs virtutibus, nedum verbo DEI,
est adversa; Sed Magnanimitas alijs virtutibus; Adeoq[ue] &
verbo Dei est adversa. E. non est virtus Ethica. Major
Probatione non egit: Cum certum sit omnes virtutes
quasi sororio vinculo in honestate combinari & ami-
cissimè conspirare. Minoris prius membrum facile sta-
bilitate; Humilitas quippe est virtus Ethica, quæ alijs se
potius submittere, quam alios contemnere docet; Mag-
nanimitas autem se magnis dignum judicare alijs, mi-
nores contemnere jubet; Ut postea patebit. Posteri-
us membrum ex supra allatis Scripturæ dictis & simili-
bus, quæ humilitatem svadent, magnos vero animos re-
tundunt, satis corroboratur.

26. Huic accedit & alia ratio. 2. Nimirum quod
omnis virtus moralis in mediocritate consistat. Sup. Disp. 3.
Th. 6. Atqui Magnanimitas non in mediocritate sed potius
in summitate consistit; Omnia magna non mediocria,
spectans; Ut infra clarius docebitur. E. Magnanimitas
non est virtus.

27. Contrarium nihilominus tamen recte defensum
ditur; Et Magnanimitatem esse virtutem Ethicam affe-
gitur. Ad Opposita igitur taliter respondetur. 1. Dis-
tingvendo inter Adversa seu Contraria quæ revera talia
sunt. Et Apparenter. Humilitatem autem & Magnani-
mitatem apparenter saltem contraria esse vel hinc cons-
tat.

Quod vera contrarios non sibi certe dicimus proposito dist.
bui nequeant, nisi se mutuo expellant, ita calor & frigus
eidem simul, servatis oppositorum conditionibus, at
tribui nequeunt. Humilitas & Magnanimitas eidem
subjecto attribui possunt, ita ut se mutuo non expellant;
Quod exemplo Mosis, David & ipius CHRISTI est ma-
nifestum; qui magnanimi fuere & humiles. E. hu-
militas & magnanimitas vera adversa seu opposita
non sunt.

28. Si quis infet; *Contrarios tamen esse actus lese
humiliare & magnanimitate gerere.* RESP: Diversum re-
spectum tollere omnem oppositionem. Aut enim
homo respectu DEI omnipotentis consideratur; Atq;
ita semper humili est & esse debet; aut respectu aliorum
hominum, superiorum, equalium, inferiorum specta-
tur, ubi magnanimitatem, illa sua humilitate ostendere
possunt; Et Contemptor esse vitiorum non hominum.

29. Ad 2dum arg. Resp: Negando proposit: minorem
Magnanimitas enim non minus quam & ceterae virtu-
tes in laudabili mediocritate consistit. Probationem
quod concernit, admittitur in illa falla: adicto secundum
quid, &c. Dicitur enim Magnanimitas, magna quaq; &
summa sequi, respectu reliquarum virtutum, quae magis vul-
garibus objectis sunt contentae; non respectu vitiosorum
extremorum; Inter quae omnino medium existit
ut rectae rationis ductamen assequatur.

Et tantum breviter de illa Questione,

30. Quæritur insuper 2. An Magnanimitas sit specie
distincta virtus à modestia? Quæ quæstio passim acriter
eventilatur, quamvis parvi referre videatur, sive ut spe-
cie sive ut gradibus saltem distinctæ percipientur, dum-

quæstionem prorsus intactam relinquamus, mentem nostram paucis aperiemus⁷. Communiter specie eadem distinguvi defenditur hoc argumento: specie distinctæ objecta, arguunt specie distinctas virtutes; Sed hic sunt specie distinctæ objecta: Videlicet parvi seu mediocres honores & magni. E. etiam specie distinctæ virtutes hic ocurrunt.

31. Sed Resp: Neg: Assumpt: Seu minor propo: Hic enim nulla est specifica differentia, inter mediocres & magnos honores, sed saltem gradualis, siquidem juxta tristum; Majus & minus non variant speciem. Sicut igitur magnæ aut mediocres voluptates specie distinctas virtutes non parciunt; Ita nec honores⁸.

32. Quod si insit; Voluptates magnæ cadunt in homines cuiusq; conditionis⁹; & quidem κατὰ τὴν ἐνέργειαν; honores non item¹⁰. Resp: Quemadmodum ijdem honores in omnes cuiusvis conditionis homines non cadunt; Ita neq; voluptas. Circumstantiae enim variant. Quis enim dubitat, svavius objectum maiorem afferre voluptatem, immo & diversas complexiones voluptatem variare; adeò ut undē hic summa percepit voluptatem; Inde alias ne commovebitur quidem¹¹. Quare quoad hecce, par ratio est, atq; ita simile judicium¹². Est igitur magnanimitas excellentia quædam modestiz, ad quævis magna se se diffundens non securus ac magnificentia excellens quædam liberalitas est & proinde etiam omnis magnanimus modestus erit, non immodestus dicendus¹³. Sed de hisce satis.

33. MAGNANIMITATEM à Magnitudine animi, sicut μεγαλοψυχία ἀπὸ τῆς μέγετος dici manifestum est: Germanicè Großmütigkeit. Sveci: Stoornos digheet

egit, ut in hinc nobis partem di-
tata inveniuntur. Non raro autem magnanimitas
pro Heroicā fortitudine & virtute bellica; Hic pro virtu-
te circa magnos polissimum honores occupatā sumitur.

34. Et sic definiri potest. **MAGNANIMITAS**
est virtus mediocritatem servare docens in cupiditate magnorum,
sed debitorum honorum, ne vel immoderatè expetantur
vel indecentè contemnatur. Unde patet idem hujus &
modestiae objectum esse **Speciale;** Honorem sz. mag-
num, & ejus appetitum: hunc internum, illum ex-
ternum. **Generalius** tamen etiam hic occurrit objec-
tum qdvis nimirum magnum. At **Sub hoc formaliter**,
quatenus ex illis honor & decus; aut dedecus & igno-
minia suppuliantur.

35. Qualiter Magnanimitus in quovis negocio se ges-
tere debeat, in **Ergast. virtutum Th. 46.** strictim expoli-
tum est, ita ut omnia summa & magnitudine extrema
consequatur, modo tamen & ratione media. Quapropter
etiam in verè magnanimo reliquarum etiam virtutum
concursus requiritur, non modo Ethicarum, sed & spe-
culativarum, siquidem inter alia, **magnanimi proprietas**
est, nihil admirari. Hoc autem nontantum prudentia
(Quae ex preteritis presentia atq; futura dijudicat) consequi-
tur: Verum etiam mediocri naturæ contemplatione,
Ita indolenti varia temporum vices, diversas locorum conditiones quod mos
modo brevior modo longior dies, quibusdam in climatibus, aliquot mensium
eo itinera nox &c eum vulgo mirantur; que, causas habens perspectas,
ad ratione digna non iudicat, nisi quatenus creatoris omnia ordinantis
inessibilem sapientiam suspicere.

36. Quod hic querri solet. 3. **An magnanimitas cum**
humilitate Christiana pugnet? Ex Th. 29. facile dijudica-
tur. Certissimum enim est, unam virtutem cum alia
ad os nulli sequitur, sed ad alia modo.

modo 12. hinc veræ virtutes nouitieatae, inimicis pagina
se. Confe: Fas ei: quæst. Eth. Secl: 2. membr. 7. q. 10. Et præ-
terea cum magnanimitas modestiam præsupponit vel
etiam includit uti supra dictum; Hæc verò humilita-
ti valdè affinis est; hæc se invicem non elidunt. Neq;
enim quod minoribus virtutibus præditos inferiori lo-
eo habet; vel etiam plane vitiosos contemnit, humili-
tati aut Christianæ charitati adversatur; cum id virtuti
debeat: Et tanti quemquam æstimat, quanti seip-
sum, virtutem colendo, faci.

87. Moveri etiam solet quæstio. 4. An Magnani-
mus injurias quævis contemnere, anne ad animum revocare
debeat? 1. Inter cæreras magnanimi proprietates etiam
hæc afferri solet, quod sit ad benefaciendum promptus;
ad accipiendum beneficium tardus & injuriarum imme-
mor &c. Sed obstat: Quod qui famam negligit crudelis
est; quâ semel amissâ postea nullus eris; ut canit Poëta;
Est fama ac vita pari passu ambulare dicuntur &c. Cum igitur
injuriæ non raro famam lardant; Omnes contemnen-
dæ non videntur, sed licet etiam à magnanimo vin-
dicandæ.

38. Resp: igitur disting: inter injurias atroces, famosas,
graves, ; Et non famosas, nec adeò atroces: Illas quidem
ad animum revocare, vel magnanimo licet; Hasce non
sequè; Ita tamen ut nec nimis sit crudelis, implacabilis, aut
semel remissa s', vel vindictâ qualicunq; expiatas',
denuò refricet aut exprobret.

39. Deniq; 5. Queritur, Cum Magnanimus in omni
fortunâ equabilis dicatur; in adversis non desperat, nec in
secundis effertur.. Anne igitur magnanimitas est sloica
& πάθεια? Neg. Licet enim in utraq; fortuna debitam
moderationem adhibeat, omniaq; dignè æstimet, hu-
manis

Manifestare vobis amiculam, dum modo eaveat ne p̄ter decorum querulus aut supplex inveniatur...

40. ~~Magnanimitatis~~ Magnanimitatis oppositum in excessu, ~~fastus~~ & elatio, à superbia gradu saitem differens, unde etiam virtutes oppositas gradu quoq; differre arguitur.; In defectu Pusillanimitas, quæ itidem ab animi densissione parum differt.

41. *Fastus* est vitium Magnanimitati in excessu oppositum, quo insignia dona quæ non insunt, vel etiam majora quam intant, magnoscunt exinde honores, sibi indebitos quais arrogat, & munia quibus gerendis impares est sibi sumit. Hic ipse fastus, termone gressu, vestitu & ornatu sese exseruit; Divitias jactare facit, quibus honorem ac dignitates & quævis fastuosus se consequi posse sibi imaginatur, & exinde alios p̄t se contemnit.

42. Pusillanimitas est vitium in defectu, magnanimitati oppositum, quo quis animo adeo est abjecto ut omnes promiscue honores negligat etiam jure tibi debitos. Talis & DEO & sibi & reipub: est injurius; Cum dona divina grato animo non agnoscit; Malam de se suspicionem concitat; quasi turpitudinis sibi conscient, remq; publicam, cui omnes nati sumus, suis defraudat officijs debitiss & patriam deserit.

43. Superbiam nonnulli dividunt, in Rusticam, stultam & ineptam, quæ cum incivilitate conjuncta est: Talis in vulgo seu plebe reperitur, ubi terræ tilij dotibus ingenij & corporis destituti animo tamen sunt crassè elato: Atq; in aulicam seu jactabundam, quæ morum seu gestuum aliquam civilitatem junctam habet; qualis thrasonum, gnathonum & similium.

Utraq;

Utraq; tamen æque stulta & vitiosa est. Nam omnis
superbus stultus, simul est & injustus'. Stultus dum
similæ ad instar magnanimum se præbere volens, de-
siderandum se exponit. Injustus, cu: a sibi aliena tri-
buit & arrogat.

44. Si queritur 6. Utrum horum vitiorum sz. fa-
stus anne pusillanimitas, virtuti seu magnanimitati
magis aduersetur atq; ita turpius sit? Decilio ex Th. 22.
& 23. Supra positis peti potest. Quanquam enim
Pusillanimitas homines reddat inertes & reip: inuti-
les'; Superbia tamen propterea utilis & frugi non fas-
cit, nisi fortè ex accidenti. Et hanc illâ DEO & homi-
nibus magis exosam esse supra monstratum, omnibusq;
non superbis notissimum est.

45. An honores pecunia empti sint veri honores?
Dijudicare Politici est potius quam Ethici, largitioni-
bus autem honores, honestè non comparari jam antea
docuimus'.

46. Utrum Magnanimi potius sit contemnere
quam expetere honores? Resp: utrumq; ad officium
magnanimi certa ratione pertineat. Virtutem tamen
magis in agendo, id est appetendo, quam negligendo
elucere. Et hæc ita breviter de præcipuis contro-
versijs, quæ circa virtutes in honorum appetitu
occupatas, ventilari solent, bac vice
posita sufficiant.

Eruditionis & Modestia laude Præstantissimo Iuveni,

Dn. JACOBO J. VVALSTENIO,
Optimorum Parentum optimo Filio, Discipulo & amico
suo per dilecto, de MAGNANIMITATE & MO-
DESTIA Eruditè puchrèq; disputaturo;

I Ngenium probitas, studiumq; Modestia vincit:
Nam sequitur tumidos ulti & ipse D E U S.
Linquite mortales fastum, quem JOVA supremus
Non patitur, puniit, spernit & ex animo.
Edocet id J A C O B, patrisq; modesta propago:
Discursus placidus, vita modesta probat.
Ingenij similes Claro sub Preide fœtus.
Doctis propines, Clarus ubiq; clues.

Honoris & amoris contestandi causa sub junctio

GEORGIUS ALANUS

S. S. Theolog. Professor.,

S Cilicet ut campi florentia Lilia promunt,
Umbras dum gelidas arcet lux publica mundi:
Sic quoq; WALSTENIUS statim Iuvenilib; annis,
Aoniam sitiens ardenti peccore lympham,,
Pergit Pieris gnarus pallescere chartis;
Thespiadum & castris ascendit pulpita doctum,,
Virtutis genium, quò possit noscere ritè,
Ingenij sui referet sic munera docti.

D

Perge

*Perge igitur queso, virtutis scandere culmen,,
Dotibus hinc magnis, magnum te ditet Apollo.*

Hæc paucula Doctiss: Dn:, Respondenti, amico & necessario suo honoris & amoris ergo apposuit

JOHANNES MATTHÆI

Ketarmansus.

Summa petit livor, perflant altissima venti,
Est quoq; virtuti Momus osorq; suus.
Sufficit at fortis simulac mens conscientia recti:
Est honor invisus; laus tamen inde venit.

Talia magnanimo contemnere robore mentis,
Heroica est Virtus, Magnanimumq; decus.
Hæc animo instillans magnus *VVexionius* olim,
Itterat hæc eadem, *VValstenioq;* præest.
Est tibi materies *VValsteni* grandis & ampla,
Est tibi & ingeniu floridum & arte nitens.
Dumq; polita petis momenta, politus & ipse,
Tempore perpoliet tempora magn' honos.

*Politissim: Dn:, Respond: De Magnanimitate &
Modestia egregie differenti, sinceroris affectu
& declarandi ergo adpos:*

A X E L I U S A N D R E Æ K.

Bothniens.

